

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

9 oktober 1997

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WERKGELEGENHEID EN ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN

Interpellatie van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de resultaten van het strategisch vernieuwingsplan voor de textielsector

Interpellatie van de heer Jean-Marie Bogaert tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de houding van de Vlaamse regering betreffende een veralgemeende implementatie van de principes van deugdelijk bestuur in het bestuur van ondernemingen

Bijlage

Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden

Donderdag 9 oktober 1997

VOORZITTER : De heer Robert Voorhamme

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.18 uur.*

Interpellatie van de heer Chris Vandebroeke tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de resultaten van het strategisch vernieuwingsplan voor de textielsector

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Vandebroeke tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de resultaten van het strategisch vernieuwingsplan voor de textielsector.

De heer Vandebroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandebroeke : Mijnheer de minister, mijnheer de voorzitter, collega's, het gaat hier over een belangrijk dossier. De textielsector is altijd al een bijzonder belangrijke troef geweest voor Vlaanderen. Ik zou een deel van de mij toegestane twintig minuten kunnen opvullen met een historische analyse van het belang van de textielsector vanaf het jaar 1302. Ik ga dat uiteraard niet doen.

Ik wens toch de aandacht te vestigen op een aantal cijfers uit het meer recente verleden. Vanaf het interbellum tot ongeveer het midden van deze eeuw telde de textielsector zonder de confectie 100.000 werknemers. Toen deed zich de eerste zware crisis voor die in menig opzicht werd gemedieerd door het bekende textielplan.

Het tweede crisismoment deed zich voor in de periode 1993-1995. De tewerkstelling die al fors was herleid van 100.000 tot 70.000 werknemers, werd op 24 maanden tijd gereduceerd tot 40.000 werknemers. Er heerste toen een grote paniek in deze sector. Collega's, u herinnert zich ongetwijfeld

dat het toen in het parlement moties en interpellaties regende.

Dit leidde ertoe dat de minister ons in commissie bijeenriep om zijn strategisch vernieuwingsbeleid extra toe te lichten in functie van de textielsector. De minister zei toen dat er absoluut geen sprake kon zijn van een tweede textielplan. Ik denk dat dit terecht was. De regering wilde weg van de sectorale ondersteuning. Ook onze fractie was dit denk-kader genegen. De minister zei toen ook dat we veel subtieler moesten inspelen op de problemen in de textielsector.

Ik vat enkele elementen uit zijn betoog samen. Het kwam er op aan om de technische mutaties uit deze industrietak, de zogenaamde niches, te activeren. We moesten met andere woorden het technologisch onderzoek en de proces- en productvernieuwing activeren. De minister was ook bereid de recycleerfondsen van Gimvindus, die 700 miljoen bedroegen, aan te spreken. Desgewenst wilde hij aanvullend risicokapitaal zoeken bij de GIMV, indien de enveloppe van Gimvindus onvoldoende zou blijken.

Deze interpellatie vertrekt vanuit het besef dat de textielsector tot en met 1995 in bepaalde regio's van Vlaanderen – en niet enkel in het Kortrijkse – goed was voor 5 percent of meer van de tewerkstelling. Dit bewijst toch wel het belang van deze sector. Mijnheer de minister, uitgaande van de crisis van 1993-1995, wil ik u een viertal vragen voorleggen ter evaluatie van uw beleid en ter opvolging van wat u toen hebt gezegd.

De eerste vraag zou ik niet moeten stellen als we over goede statistieken beschikten. Bij mijn weten zijn die er niet : er is nog geen Vlaams Instituut voor de Statistiek. Ik reken er echter op dat de minister over inside-information beschikt. Hoe is de tewerkstelling in de textielsector geëvolueerd tussen eind 1995 en nu ? Is er een verdere afbouw,

Chris Vandenbroecke

een status-quo of een heroriëntering in deze sterk gedifferentieerde sector ? Ik heb het niet over de confectie, maar als u daar ook over wenst te spreken, dan is dat mooi meegenomen.

Ten tweede, is er in de voorbije twee jaar een ontwikkeling geweest in de richting van de niches, zoals u dat ambieerde ? Zijn er sterke punten die tot ontwikkeling komen, al dan niet in combinatie met een afbouw in andere sectoren ?

De derde en de vierde vraag gaan uiteraard over de centen. Hebt u de Gimvindus-enveloppe van 700 miljoen frank kunnen of moeten benutten ? Is die enveloppe uitgeput ? Hebt u ook bij de GIMV moeten aankloppen voor aanvullend risicokapitaal ? Wat is er de voorbije 24 maanden gebeurd ?

De voorzitter : De heer Lisabeth heeft het woord.

De heer Carlos Lisabeth : Mijnheer de voorzitter, ik wil daar even op inspelen. De heer Vandenbroecke heeft een cruciaal punt uit het beleid van minister Van Rompuy aangehaald. Hij heeft namelijk meegedeeld dat er niet meer per sector wordt ingegrepen, maar dat er in een vernieuwingsbeleid wordt voorzien.

De aanwezige fondsen, bijvoorbeeld die van Gimvindus, moeten juist volledig worden benut. Het bedrag van 700 miljoen frank werd hierbij vermeld. Minister Van Rompuy beweerde zelfs dat dat bedrag hoger kon zijn indien er zich voldoende projecten en vernieuwingsmogelijkheden voordeden. Mijnheer de minister, in welke mate zijn die fondsen gebruikt ? Voor welke subsectoren zijn ze aangewend ? Welke Vlaamse regio's waar de textielindustrie sterk is vertegenwoordigd, kwamen in aanmerking ?

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de minister, het beleid van de regering bevat heel wat componenten. Wij willen als commissieleden weten wat de stand van zaken is. Is men onder de verwachtingen gebleven of niet ?

Ik zou ook wat meer willen vernemen over de component technologische ontwikkeling. De inspanningen van de Vlaamse regering om de middelen voor wetenschappelijk onderzoek elk jaar te verhogen, zijn positief. Maar er blijft hoe dan ook een knelpunt bestaan. Als we de textielsector

bekijken, zien we dat het beleid nog altijd te weinig is gericht op de KMO's en het toegepast onderzoek.

Mijnheer de minister, overweegt u of de regering om wat meer duidelijkheid te scheppen in de beoordelingscriteria voor de dossiers van de textielsector en de KMO's, zodat het positieve effect kan worden vergroot ? Er zijn inderdaad middelen voorhanden, maar ze moeten ook invloed uitoefenen op de textielsector. Alhoewel u enkel bevoegd bent voor de KMO's, stellen we u toch deze vraag. Ik weet dat de technologische ontwikkeling behoort tot de bevoegdheden van minister-president Van den Brande.

Ik vermoed dat de bespreking van het ontwerp van decreet die we straks zullen houden, ook invloed kan hebben op de textielsector. Zijn er specifieke verwachtingen op dat vlak ? Er wordt regelmatig aangekaart dat ook andere beleidsdomeinen een negatieve impact hebben op het textielbeleid. De noodzakelijke afstemming van de milieureglementering, de ruimtelijke ordening en de grondwaterheffing zijn factoren die vanuit aangrenzende beleidsdomeinen voor moeilijkheden zorgen. Ik dacht dat de regering had beloofd om voor het einde van het jaar – of in elk geval zo snel mogelijk – een inventaris op te maken en voorstellen te formuleren. Ik neem aan dat dat een positief effect zal hebben op de textielsector.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank de interpellant en degenen die tussenbeide zijn gekomen, omdat ze nog steeds aandacht hebben voor de textielsector. De textielsector is immers nog altijd een van onze belangrijkste sectoren.

Om een concreet antwoord te kunnen geven op uw vragen, moet ik heel wat cijfers vermelden. Ik ga die niet allemaal voorlezen. Ik verwijs naar de rondgedeelde tekst die dient als basis voor mijn antwoord.

De tewerkstelling in de textielsector is de voorbije jaren verder gedaald, maar het ritme van de daling vertraagt. In 1994 waren er 49.573 personen tewerkgesteld, in 1995 waren er dat 47.681. In 1996 zijn er volgens een schatting van Febeltex nog meer dan 46.000 mensen tewerkgesteld in de textielsector. Dat betekent dat de daling in 1996 3 procent bedroeg. Dat is minder dan in 1995 : de daling bedroeg toen 3,8 procent. Voor 1997 hebben we

Van Rompuy

nog geen cijfers. Dit wijst op de noodzaak van een nichepolitiek.

Als we de textielsector ontleden in een aantal subsectoren, wordt de evolutie duidelijk. Zoals u in de tekst kunt zien, zijn er vijf subsectoren: kledingtextiel, interieurtextiel, technisch textiel, spinnerij, en voorbereiding en veredeling. In de tabel op pagina drie ziet u dat er voor kledingtextiel een verdere afbouw is. De omzet is gedaald van 8 miljard frank tot 7 miljard frank. In 1995 was er een activiteitsverlies van 15 procent en in 1996 een van 13 procent. Ook in de subsector spinnerij en voorbereiding is er een daling, terwijl er voor het interieurtextiel en de veredeling een status-quo is. Voor het technisch textiel was 1996 een opvallend goed jaar. De tewerkstelling nam er toe.

Het is duidelijk dat er een heroriëntering is van meer traditionele sectoren – zoals spinnerijen – naar de meer toekomstgerichte subsector technisch textiel. Dat wijst erop dat er ook in de textielsector, een vrij traditionele sector, een evolutie is naar meer knowhow. Volgens professor Ooghe kan maar 20 procent van de rentabiliteit van een onderneming worden bepaald door de sector waarin ze actief is, terwijl 80 procent wordt bepaald door andere factoren zoals marketing, management en de graad van technologische ontwikkeling. Onlangs ben ik op bezoek geweest in Nederland, waar de textielsector bijna helemaal is verdwenen. De sector was daar wel niet in dezelfde mate ontwikkeld als hier, maar wat er was, is verdwenen. Onze textielsector heeft daarentegen de verdienste gehad zich te heroriënteren.

Uit de cijfers blijkt dat die heroriëntatie voortduurt. Ook Febeltext zegt in zijn enquête dat deze sector sterke toekomstperspectieven bezit, omdat de afhankelijkheid van de consumentenmarkt niet zo groot is. Technisch textiel is immers meer gericht op industriële toepassingen. Het is dus duidelijk dat die sector zich verder ontwikkelt in de richting van nichestrategieën. We zien dat er een toename is van de werkgelegenheid. In de subsector van het technisch textiel zijn 130 personen meer tewerkgesteld en de omzet is met 8,5 miljard frank gestegen. Het aandeel in de toegevoegde waarde van de sector is gestegen van 12,5 procent naar 14 procent.

Een derde punt heeft betrekking op de beheersovereenkomst met Gimvindus. In welke mate werd die overeenkomst waarin bepaald wordt dat er in 1997 792 miljoen frank kan worden ingezet, nagekomen? In welke mate worden die middelen voor

nieuwe participaties aangewend? De beheersovereenkomst met Gimvindus bepaalt dat in de periode '95-'97 792 miljoen frank recyclageopbrengsten moest worden gerealiseerd. Daarvan zou 600 miljoen frank opnieuw worden geïnvesteerd in nieuwe participaties in textielondernemingen. Wat blijkt nu? Tijdens de periode '95-'96 werd al voor 1,76 miljard frank aan recyclageopbrengsten gerealiseerd. Dit cijfer ligt intussen al beduidend hoger – namelijk 284 miljoen frank – dan het cijfer waartoe Gimvindus zich heeft verbonden. Bovendien werd bij het eerstgenoemd cijfer nog geen rekening gehouden met de resultaten van 1997.

Van de in het huidig beheerscontract bepaalde enveloppe van 600 miljoen frank werd al 357 miljoen frank geïnvesteerd sinds 1995: 90 miljoen frank in 1995, 47 miljoen frank in 1996 en 220 miljoen frank in 1997. Er is bijgevolg nog 243 miljoen frank te investeren. Er is nu al een engagement van 60 miljoen frank, in de enveloppe zit dus nog 183 miljoen frank.

De Vlaamse regering heeft er zich op 14 februari 1996 toe verbonden om rendabele projecten in de textielsector te financieren indien het investeringsbedrag van 600 miljoen frank onvoldoende zou zijn. Zij verbond er zich ook toe om te gepasten tijde de beheersovereenkomst aan te passen zodat het bedrag van 792 miljoen frank aan recyclageopdrachten kan worden ingezet voor nieuwe participaties. Het ziet er evenwel niet naar uit dat dit noodzakelijk zal zijn omdat er nog een enveloppe van 183 miljoen frank beschikbaar is.

We werken momenteel aan een nieuwe beheersovereenkomst voor de periode 1998-2000. De bewuste 792 miljoen frank wordt als investeringsbedrag behouden en de investeringstermijn wordt verlengd tot het einde van de nieuwe beheersovereenkomst.

In welke mate werd het idee om vanuit de GIMV te functioneren intussen ter harte genomen? Ter gelegenheid van de beursgang van de GIMV zijn de tot dan geldende sectorale en territoriale beperkingen van de actieradius van GIMV impliciet weggevallen door het opheffen van de beheersovereenkomst. Sindsdien staat de GIMV open voor alle bedrijven die – weliswaar met een degelijk businessplan – op zoek zijn naar een versterking van hun risicodragend vermogen. Bij navraag bleek dat de GIMV tot nu toe door geen enkel textiel- of confectiebedrijf werd aangesproken.

Om te antwoorden op de vragen van mevrouw Merckx beschik ik niet over de juiste cijfers, u kunt

Van Rompuy

daarmee wel terecht bij minister-president Van den Brande. Ik kan u wel vertellen dat men bij het IWT het beleid heeft omgebogen : de drempel voor subsidies voor wetenschappelijke en technologische projecten is aanzienlijk verlaagd. Vermits veel textielondernemingen KMO's zijn, zou het me niet verwonderen dat ze intussen een groter aandeel hebben binnen het IWT. Het aantal projecten voor KMO's is gedurende de laatste twee jaar toegenomen en daar zullen wel textielbedrijven bij zijn. Tot daar mijn antwoord.

De voorzitter : Mevrouw Merckx, ik stel voor dat u uw vragen over het IWT tijdens het begrotingsdebat stelt.

De heer Candries heeft het woord.

De heer Herman Candries : Mag ik even inpikken op de vragen van mevrouw Merckx ? Veel wetenschappelijke ontwikkelingen vallen niet onder de noemer textiel maar kunnen voor de sector wel een sprong vooruit betekenen. Ik denk bijvoorbeeld aan de sensortechnologie. Barco ontwikkelde een sensor voor het inspecteren van de draaddikte bij het weven. Dit heeft de rendabiliteit van het weven aanzienlijk verhoogd. Dat soort wetenschappelijk onderzoek heeft op zich niets te maken met textiel maar de sector heeft er wel baat bij. Ik pleit daarom voor een andere visie op wetenschappelijk onderzoek. Het is vaak een steun en/of basis voor alle sectoren.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik wil de minister danken voor dit bijzonder nuchter en degelijk dossier.

Ik begrijp dat de enveloppe van Gimvindus benedenmaats werd benut. Wat mag en moet ik daaruit besluiten ? Is er gebrek aan belangstelling ? Komt het doordat u zeer selectief te werk gaat ? Beoordeelt u bepaalde aanvragen inzake techniciteit en vernieuwingskansen als benedenmaats ?

Ik meen me te herinneren dat u bij de toelichting van uw strategisch vernieuwingsbeleid voor de textielsector twee jaar geleden hebt gezegd dat dit plan tot eind 1997 zou lopen. Nu wordt het verlengd tot 2000. Dat klopt toch ?

In 1995 was de situatie in de textielbranche zeer nijpend. Op de vooravond van de feestdag Wevers-

misdag wees ik op een aantal pijnpunten in mijn streek. Ik kreeg daar uiteraard kritiek op. De sector zelf zei onder andere : 'Als we er maar blijven in geloven, komt alles wel in orde.' Dat lijkt me een flater van jewelste. Uw antwoord is een correcte repliek.

De textiel is een Vlaamse branche bij uitstek en we kunnen de afbouw en afkalving van de traditionele sectoren niet stoppen. Binnen amper tien jaar gaat de handelsmarkt wereldwijd open. We moeten daarom inspelen op nieuwigheden en onderdelen waarin we sterk staan. De kunst bestaat erin de meer traditionele sectoren te blijven behartigen en structurele investeringen te behouden. Dat lijkt me de beste verzekering voor de toekomst van de textielsector.

De voorzitter : De heer Deprez heeft het woord.

De heer Paul Deprez : Mijnheer de voorzitter, ik ga akkoord met de heer Vandenbroeke dat we er moeten blijven in geloven. Dat is van kapitaal belang. Ik geloof dat de textielsector zal overeind blijven, maar dat hij er over tien jaar totaal anders zal uitzien dan vandaag.

Ik zou nog twee belangrijke dingen willen zeggen. De minister is er wel niet direct verantwoordelijk voor, maar als hoeder van het economisch welzijn kan hij er toch wel enige aandacht aan geven, namelijk aan de opleiding en vorming in de textielsector. Het is op dit ogenblik zeer moeilijk om geschikte arbeidskrachten te vinden. Dat zult u in alle bedrijven in de textielstreek te horen krijgen. Men moet zelfs mensen in Noord-Frankrijk zoeken.

Er is onvoldoende aanvoer, wat zijn weerslag heeft op de schoolbevolking in het middelbaar en hoger textielonderwijs. Wanneer er onvoldoende leerlingen zijn worden deze afdelingen ook gesloten. Het resultaat is op den duur dat er helemaal geen aanvoer meer kan zijn.

De textielsector moet zelf al het mogelijke doen aan image building en vanuit de overheid en het onderwijs moet men zorg dragen voor een geschikte opleiding en vorming. Dat is een cruciaal probleem in de sector.

De textielsector is in hoge mate afhankelijk van export. Het is van groot belang dat de exportstructuren optimaal functioneren. Ik vind het jammer dat de bevoegdheden in Vlaanderen zo erg zijn opgesplitst. Export behoort tot de bevoegdheid van de minister-president, maar heeft zoveel economi-

Deprez

sche banden dat de eenheid van beleid terzake bemoeilijkt wordt. We lezen af en toe dat het niet zo goed gaat met de VDBH, en dat er nog geen resultaten van de hervormingen zijn. Ik nodig de minister uit om hier alle aandacht aan te geven zodat de textielsector over performante structuren kan beschikken om aan exportbevordering te doen. Zelfs als men zeer creatief is moet men het ook nog tonen aan het buitenland en het verkocht krijgen.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Ik kan de bedenking van de heer Candries onderschrijven dat een meer algemene research ook toegepast kan worden in verschillende sectoren. Met de vaststellingen van de heer Vandenbroeke ga ik akkoord.

Ik wil één punt naar voren brengen uit de nota van Gimvindus over welke soort projecten in aanmerking zijn gekomen en welke ondernemingen er beroep op hebben gedaan. Bij een participatie wordt een rendementseis gesteld, die geschat wordt op 6 à 7 percent. Het rendement op de ingezette middelen over een looptijd van zes jaar bedraagt slecht 3,57 percent. Men stelt dus geen excessieve rendementseisen en hier kan de drempel dus niet liggen. De probleempriode, wanneer men massaal moest beroep doen op overheidsinbreng, is voorbij. Men wil nu extra middelen om investeringen te kunnen doen.

De textielbedrijven zijn vaak KMO's, en die zijn dikwijls huiverachtig om beroep te doen op Gimvindus, dat dan in hun kapitaalstructuur komt. Bij projectmatige risicofinanciering houdt Gimvindus ook het management in het oog en bekijkt de strategie van de onderneming. Dat is een goede zaak en het is ook de taak van Gimvindus om hier op in te spelen. Sommige ondernemingen hebben echter liever geen pottenkijkers. Dat vormt een drempel.

De voorzitter : Als een bedrijf het moeilijk heeft, zal het eerder een beroep doen op Gimvindus. Blijkbaar zijn er weinig problemen aangezien men minder een beroep doet op Gimvindus.

Minister Eric Van Rompuy : Eén van de mogelijke interpretaties zou kunnen zijn dat men voor de projecten voldoende financiering kan vinden en men zich hiervoor niet tot Gimvindus moet wenden.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de minister, deze cijfers betekenen dat we voor deze branche zeer attent moeten zijn als we een rentabiliteit van 3,5 percent vergelijken met de monetaire markten. Of vergis ik me nu ?

Minister Eric Van Rompuy : Het gaat over de rentabiliteit van de projecten die Gimvindus gefinancierd heeft. Het argument was dat niet omwille van de hoge rendementseisen van Gimvindus de projecten niet werden uitgevoerd. Het gaat niet over de rentabiliteit van de hele sector.

De voorzitter : De feitelijke rentabiliteit ligt waarschijnlijk voldoende hoog zodat het aantrekkelijk genoeg is om op een andere manier aan financiering te geraken. Dit is eerder een goed dan een slecht teken.

Minister Eric Van Rompuy : Het rendement is ook verstoord door een faillissement in 1993 van Cabitra. Normaal ligt het iets hoger.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Jean-Marie Bogaert tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de houding van de Vlaamse regering betreffende een veralgemeende implementatie van de principes van deugdelijk bestuur in het bestuur van ondernemingen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Bogaert tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de houding van de Vlaamse regering betreffende een veralgemeende implementatie van de principes van deugdelijk bestuur in het bestuur van ondernemingen.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb mijn interpellatieverzoek ingediend in de maand mei van dit jaar. Ik heb er alle begrip voor dat door een samenloop van omstandigheden mijn interpellatie niet eerder aan bod kon komen. Het onderwerp

Bogaert

heeft echter zeker niet aan actualiteitswaarde ingeboet.

De reden voor mijn interpellatie is uiteraard wel te vinden in de maanden april en mei. Er was toen nogal wat te doen over het feit dat Tractebel zou worden opgenomen in het Franse conglomeraat Suez-Lyonnaise des Eaux. Federaal premier Dehaene heeft daar toen zelfs enkele nachten zijn slaap voor gelaten. In 1988 plande Carlo de Benedetti zijn mislukte raid op de Generale. Als gevolg daarvan besloot men om de overnamewetgeving in ons land te moderniseren. Ook nu weer kondigde federaal minister Di Rupo aan dat hij de vennootschapswet zou aanpassen om de principes van corporate governance te introduceren.

De uit de Angelsaksische landen afkomstige term corporate governance kan worden vertaald als het behoorlijk bestuur of het deugdelijk bestuur van ondernemingen. In de strikte betekenis bedoelt men met deze term de onderlinge verhoudingen tussen aandeelhouders, directies en raden van bestuur. In ruimere betekenis betreft men er ook de rol van de zogenaamde stakeholders bij. Dit is een moeilijk vertaalbare term. Het woord belanghebbenden komt misschien nog het dichtste in de buurt. Het gaat dan onder meer over de werknemers, de milieubeweging en de toeleveranciers.

Corporate governance maakt deel uit van een nieuw ondernemingsmodel dat sinds het begin van de jaren negentig in Europa wordt geïmplementeerd. Uiteraard zijn de roots van dit model te vinden in de Verenigde Staten. De verschillen tussen de Amerikaanse en de Europese ondernemingspraktijken zijn gesitueerd op verschillende vlakken: de positie van de belanghebbenden, de invloed van verschillende belastingregimes, de rol van de staat, de macht van de vakbonden en de neiging van Europese ondernemingen om topmanagers aan te trekken uit een select gezelschap waar iedereen elkaar kent.

Het belangrijkste verschil is echter wel de mate van vertrouwen tussen zij die het kapitaal verschaffen en zij die met dat kapitaal omgaan. In de Europese praktijk is dat vertrouwen heel vaak een persoonlijke aangelegenheid. Het wordt in de loop der jaren opgebouwd en leidt uiteindelijk tot zeer nauwe banden tussen ondernemingen en banken. In Duitsland en Italië hebben de banken veelal vertegenwoordigers in de raden van bestuur. Vaak zijn ze ook persoonlijk bevriend met de ondernemers of de familiale aandeelhouders. Zo ontstaat

het verschijnsel van relatiebankieren, dat gestoeld is op langere termijn. In Frankrijk heerst op dat gebied een heel specifieke mentaliteit. Het merendeel van de middelgrote en grote ondernemingen wordt geleid door zogenaamde gelijkgezinde managers. Deze elitaire groep heeft meestal in dezelfde scholen en universiteiten hun opleiding gehad. Zelfs in Italië is er een gelijkaardige elite in de zakenwereld: de salotto buono.

Dit systeem verschilt drastisch van de meer liberale markteconomieën, zoals bijvoorbeeld in Amerika. Op die markten wordt het vertrouwen op een andere manier uitgedrukt. Anonieme aandeelhouders krijgen gewoonweg geen zitjes in die raden van bestuur. Ze hebben evenmin die nauwe banden met de familiale ondernemingen. In plaats daarvan kijken de markten uit naar publieke garanties van goed gedrag, zoals weergegeven in de gepubliceerde jaarverslagen en in de prestaties op de aandelenmarkten.

De voorbije jaren stellen we vast dat het Europese ondernemingsmodel aan erosie onderhevig is. De Europese ondernemingen slagen er niet meer zo gemakkelijk in om hightech toepassingen op een snelle manier commercieel ingang te doen vinden. Een zwakke financiële discipline heeft er soms toe geleid dat de veronderstelde Europese sterkte op lange termijn absoluut geen sterkte bleek te zijn. Ik geef een voorbeeld. De vlucht in het vastgoed net voor deze instorting in 1990, kostte de Franse banken en verzekeraars ongeveer 3.000 miljard frank. De Europese ondernemingen waren in vergelijking met de Amerikaanse in het verleden in globo minder winstgevend.

Als reactie daarop werden de Europese ondernemingen verplicht om zich aan te passen aan een marktconformer denken. Dit is zeker gebeurd in Nederland, Vlaanderen, Duitsland en Frankrijk. Ik heb de indruk dat men in Wallonië momenteel nog wat langzamer evolueert. Mijns inziens heeft Vlaanderen daar gedeeltelijk schuld aan. Het heeft Wallonië te lang afgeschermd van de economische realiteit, zodat men de echte problemen te lang heeft ontkend. Ik ben er wel van overtuigd dat men ook daar tot dezelfde conclusie zal komen.

De vrijmaking van de kapitaalmarkten heeft ervoor gezorgd dat ook Europese ondernemingen vandaag goedkoper geld kunnen ontlenen. Privatiseringen hebben ertoe geleid dat er op de Europese beurzen thans veel meer geld omgaat. We stellen trouwens vast dat steeds meer Europese ondernemingen een beursnotering in New York aanvragen. Daarvan behoort Lernout en Hauspie tot de voor

Bogaert

ons het meest tot de verbeelding sprekende voorbeelden.

Met deze uitgebreide uiteenzetting wil ik duidelijk maken dat de bewering dat de zogenaamde corporate governance er bijna vanzelf en als een modegril is gekomen, niet met de werkelijkheid overeenstemt. Als we spreken over corporate governance, dan hebben we het impliciet ook over de wijze van bedrijfsvoering en over de mentaliteit. Naarmate deze mentaliteit verandert, zullen de principes van deugdelijk bestuur gemakkelijker of moeilijker ingang kunnen vinden. Het is evident dat de economische realiteit daarbij een toonaangevende rol speelt.

Over één zaak kunnen we het alvast eens zijn. We stellen vast dat het met corporate governance in ons land belabberd is gesteld. Het samenspel tussen aandeelhouders, directie en de raad van bestuur verloopt niet altijd gestroomlijnd. Ik denk dat een duidelijke taakafbakening wenselijk is. Zo een taakafbakening is niet evident.

In geheel continentaal Europa, en zeker bij ons, valt het op dat de aandeelhouders niet duidelijk worden geïnformeerd over het reilen en zeilen van de onderneming waarin ze participeren. Dat is zeker zo voor de minderheidsaandeelhouders, die vaak met nietszeggende woorden wandelen worden gestuurd. De voorbeelden van situaties waarbij minderheidsaandeelhouders het slachtoffer worden van bedenkelijke transacties en belangenvermenging, zijn legio. We kunnen gemakkelijk zelf voorbeelden uit het recente verleden opsommen waarbij op systematische wijze overschotten aan middelen werden doorgesluisd naar andere vennootschappen binnen dezelfde groep, in plaats van deze uit te keren aan de aandeelhouders. De aandeelhoudersvergaderingen van de meeste Belgische beursgenoteerde ondernemingen zijn nietszeggend. Meestal moeten de aandeelhouders het stellen met een half woord of een raadselachtige glimlach.

Toch denk ik dat er verbetering in het vooruitzicht is. Ik neem misschien mijn wensen voor werkelijkheid, maar de toenemende mondialisering en het stelselmatig groeiende belang van de institutionele beleggers hebben als positief neveneffect dat de Europese ondernemingen een opener karakter krijgen. De Amerikaanse wetgeving verplicht de Amerikaanse institutionele beleggers te stemmen in de buitenlandse vennootschappen waarin ze participeren. Dergelijke maatregelen verhogen de

druk op de ondernemingen om een opener beleid te voeren.

Onlangs zijn er een aantal specifieke organisaties opgericht die systematisch de belangen van minderheidsaandeelhouders verdedigen. Ik geef een voorbeeld uit Nederland. De Nederlandse pensioenfondsen zullen gezamenlijk waken over het deugdelijk bestuur van de beursgenoteerde vennootschappen. Het grootste pensioenfonds, de ABP, heeft zelfs aangekondigd zich terug te trekken uit bedrijven met een onvoldoende transparant beleid.

Bovendien wordt er nogal wat studiewerk verricht over toepassingen van corporate governance in ons land. In maart 1997 stuurde de commissie voor het bank- en financiewezen nog een aanbevelingsbrief naar de beursgenoteerde vennootschappen met de vraag om een praktijkgerichte discussie op gang te brengen. Eind juni kwam voor het eerst een commissie corporate governance samen in de schoot van de Beurs van Brussel. Deze commissie is samengesteld uit bestuurders, academici en mensen die beroepshalve de beursactiviteiten opvolgen. Deze commissie beoogt de totstandkoming van een gedragscode voor de beursgenoteerde vennootschappen. Men zal zich daarbij toespitsen op de werking van de raad van bestuur, en met name op het probleem van de dominantie van bestuurders die rechtstreeks verbonden zijn met de referentieaandeelhouders. Ook de problematiek van de ondoorzichtigheid van de werking van vele raden van bestuur wordt onderzocht.

In Nederland is de discussie al iets verder opgeschoten. In juni 1997 legde de commissie-Peters een veertigtal zeer concrete aanbevelingen voor. Ik weet wel dat hun discussie niet helemaal met de onze kan worden vergeleken.

De conclusies zijn overigens ook niet noodzakelijk dezelfde. In Nederland gaat men ervan uit dat men principes van deugdelijk bestuur niet wettelijk moet opleggen opdat ze ook daadwerkelijk worden gerealiseerd. Men gaat ervan uit dat men akkoorden kan afsluiten waarbij ondernemingen op vrijwillige basis deze conclusies implementeren. Bij ons gaat men ervan uit dat enkel een wettelijk opgelegde regeling tot zo een resultaat zou leiden. Ik denk dat ook bij ons de discussie mag worden gevoerd over de vraag of het zinvol is om dat wettelijk te regelen. Het beleid is naar aanleiding van het dossier-Tractebel ook op die kar gesprongen. Daar heeft men via statutaire bepalingen geprobeerd om de autonomie van Tractebel ten aanzien

Bogaert

van de nieuwe grootmoeder, Suez-Lyonnaise des Eaux, te garanderen.

Mijn concrete vragen, mijnheer de minister, zijn de volgende. Wilt u ons even in herinnering brengen welke initiatieven u in april en mei hebt genomen om Tractebel Belgisch te verankeren? Hoe evalueert u deze initiatieven vandaag? Ik verwijs hierbij naar de aangekondigde maatregelen over de samenstelling van de raad van bestuur van Tractebel. Vindt u dat de vooropgestelde doelstellingen zijn bereikt? Welke algemene lessen voor het bredere debat over corporate governance trekt u uit deze ervaring? Kan men dit debat verbinden met het zo vaak geprezen verankeringsdebat? Vindt u – evenals minister Di Rupo – dat wijzigingen in de vennootschapswetgeving noodzakelijk zijn om de principes van behoorlijk bestuur beter in praktijk te brengen? Of bent u van oordeel dat de weg van de zelfregulering, zoals die door de commissie-Peters in Nederland wordt verdedigd, aangewezen is?

Welke principes van behoorlijk bestuur moeten volgens u hoe dan ook aan bod komen? Hoe staat u tegenover de zogenaamde autonome vennootschap, die beter zou toelaten dat het bedrijf in het belang van alle aandeelhouders – en niet enkel dat van de referentieaandeelhouders – wordt geleid? Ik weet niet of we daar vandaag al een rationele discussie over kunnen voeren. Sommigen durven in dat verband nu reeds gewag maken van zogenaamde onteigeningen. Daarom veronderstel ik dat we eigenlijk nog in de emotionele fase zitten. Wat denkt u hierover? Als u voorstander bent van de autonome vennootschap, dan had ik graag geweten van waar die autonome bestuurders moeten komen. Aan welke voorwaarden moeten ze voldoen? Kunnen ze bijvoorbeeld in het buitenland worden aangeworven? Ik verwijs hierbij naar een rapport over de Europese raden van bestuur van Korn-Ferry. Deze organisatie is op wereldvlak toonaangevend voor de rekrutering van topmanagers. Men kwam daar tot de conclusie dat bijvoorbeeld bij Renault nationalistisch geïnspireerde beslissingen werden genomen omdat zowel de raad van bestuur als het topmanagement volledig Frans is.

Wat is volgens de minister de rol van de zogenaamde stakeholders, als werknemers, milieuorganisaties of toeleveranciers? Moeten zij aanwezig zijn in de raad van bestuur, en zo ja, op welke manier? Vindt de minister dat de vertegenwoordiging van werknemers in de raden van bestuur van ondernemin-

gen eventueel voor wijziging vatbaar is? Ik denk hierbij aan de situatie in Duitsland en de Scandinavische landen.

Vindt de minister niet dat een uitgebreide rapportering over de werking van de raden van bestuur, voorzien van degelijke commentaar, zich opdringt? Persoonlijk vind ik dat men, naar Angelsaksisch model, gedetailleerde informatie moet verschaffen over de samenstelling van de raad van bestuur. Zo zou men bijvoorbeeld een onderscheid kunnen maken tussen de onafhankelijke bestuurders en de bestuurders die uit de aandeelhouderskring komen. Men zou ook de belangrijkste bestuursmandaten van de bestuurders buiten de bedoelde vennootschap moeten opgeven.

Hebben alle aandeelhouders recht op een meer specifieke rapportering over de reële vergoedingen van leden van de raad van bestuur en over de manier waarop bezoldigingen, tantièmes en voordelen in natura worden toegewezen? Dit is een delicaat maar belangrijk punt. Het dividendbeleid moet samen met de groepsdimensie worden geduid. Men kan er terecht van uitgaan dat dergelijke gebruiken in andere landen eerder regel dan uitzondering zijn. Bij ons is dat wel even anders.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben er mij van bewust dat ik niet alle facetten van het debat heb aangeraakt. Mijn interpellatie kan wel de aanzet zijn tot een gedachtewisseling met het beleid.

De voorzitter : Ik wil opmerken dat deze problematiek in de eerste plaats tot de federale bevoegdheden behoort.

De heer Candries heeft het woord.

De heer Herman Candries : Heel wat aspecten van deze problematiek bevinden zich inderdaad op het federale niveau. Deze problemen bieden echter wel stof voor een gedachtewisseling. Ik weet niet hoe men dit in een interpellatie kan wringen. Het lijkt me wenselijk om ons hier in de commissie eens over te bezinnen. Bij het stellen van concrete vragen komen we echter snel op andere bevoegdheidsdomeinen terecht.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Ik dank de heer Bogaert voor zijn interpellatie. Dit creëert een aanzet tot een debat.

Van Rompuy

De beslissingen binnen een onderneming zijn voor de Vlaamse economie van zeer groot belang. Men spreekt vaak over concurrentiekracht, groeikracht en kostencompetitiviteit. De beheersstructuren van een onderneming zijn echter vaak bepalend voor de slagkracht en de strategie.

Mijnheer de voorzitter, ik weet dat we daarvoor niet steeds wettelijk bevoegd zijn. Het is echter nuttig om na te denken over deze problematiek. Bovendien heeft de Vlaamse regering ideeën aangebracht voor de concrete implementatiestrategie bij bepaalde bedrijven. De Vlaamse regering heeft heel wat informele contacten gehad met Tractebel en dat heeft ook gewogen op een aantal van de daar genomen beslissingen. Ik herinner mij dat het Vlaams Parlement een resolutie heeft goedgekeurd over het nemen van een golden share. De voorzitter heeft deze trouwens nog ingediend, als ik het me goed herinner. Ook dit behoorde niet direct tot onze bevoegdheden.

Soms duikt deze thematiek plots op, bijvoorbeeld bij de aandeelhoudersstructuur van Tractebel. Er circuleren ideeën over wetgevende initiatieven om nieuwe vennootschapsstructuren zoals de autonome NV mogelijk te maken. We moeten oog en oor hebben voor de macht van de kleinere aandeelhouders tegenover de grotere financiële groepen, en voor de evoluties in andere landen.

De Vlaamse economie heeft een specifieke structuur met veel familiale bedrijven. Bepaalde federale beslissingen over corporate governance moeten worden getoetst aan een regio als Vlaanderen. Dergelijke beslissingen kunnen immers repercussies hebben op de Vlaamse economie met haar vele KMO's. Als er dan bepaalde beslissingen worden genomen, wordt de Vlaamse minister voor Economie geïnterpelleerd over de inbreng van het gewest.

Ik dank de interpellant voor zijn uiteenzetting. Ik ben het eens met de voorzitter dat een aantal zaken wettelijk niet tot onze bevoegdheden behoren, maar het is wel belangrijk dat we hierover nadenken.

Deugdelijk bestuur heeft betrekking op een evenwichtige taak- en machtsverdeling tussen de aandeelhouders, bestuurders en directeurs van een onderneming. Dankzij deugdelijk bestuur moet de onderneming de tijd en middelen krijgen om een strategie uit te werken die de mogelijkheden van de onderneming ten volle benut. De onderneming

kan op die manier tot een winstgevende expansie komen die alle bij de onderneming betrokken partijen ten goede komt. Dit gebeurt dan in verhouding tot hun bijdrage aan het resultaat van de onderneming. Dit is een wetenschappelijke definitie van deugdelijk bestuur.

Zoals ik al heb gezegd, zijn de vennootschapsstructuren niet neutraal voor de groeikracht van de onderneming. Het is immers mogelijk dat het gezonde evenwicht wordt verstoord en dat er verschuivingen optreden. In Amerika, Engeland en Nederland deden zich bijvoorbeeld als gevolg van de extreme scheiding tussen leiding en aandeelhouders, problemen voor. Die scheiding was soms zo groot dat de aandeelhouders – en dan vooral in Nederland – helemaal geen greep meer hadden op het management. De gevolgen daarvan waren zeer negatief. De salarissen die de managers zichzelf toekenden, stegen op een excessieve wijze. De winsten van succesvolle activiteiten werden uit pure machtsredenen in niet-winstgevende activiteiten geïnvesteerd. Op die manier ontstond er kritiek bij de aandeelhouders. Ze wilden weten op welke manier de onderneming functioneerde en verwachtten een dividend of rendement, terwijl het management zich voor andere zaken interesseerde.

In de jaren 80 heeft men daar heel sterk over nagedacht. Dit gebeurde vooral in Amerika omdat daar een aantal wantoestanden werden vastgesteld. Aan de scheiding tussen leiding en aandeelhouders is in de Angelsaksische wereld en in Nederland geen einde gekomen. Wel zijn de managers van de grote bedrijven meer aandacht gaan besteden aan de belangen van de aandeelhouders. Dat was een van de resultaten van die discussie.

Men mag trouwens niet vergeten dat een gezonde scheiding tussen leiding en aandeelhouders ook een aantal belangrijke voordelen kan hebben voor de ontwikkeling van de onderneming. Bij een zeer gespreid aandeelhouderschap wordt het aantrekken van nieuw kapitaal om de expansie van de onderneming te financieren, niet afgeremd door de wens van een groep aandeelhouders om de controle te behouden.

In Vlaanderen doet het probleem van deze excessieve scheiding zich niet voor. In Vlaanderen hebben we immers geen gespreid aandeelhouderschap. Wij werken met het systeem van referentiekapitalisme : één aandeelhouder of een syndicaat van aandeelhouders oefent de controle uit op de onderneming. De referentieaandeelhouder houdt toezicht op de onderneming. De bestuursproble-

Van Rompuy

men die het gevolg zijn van de grote scheiding tussen leiding en eigendom, kennen we dus niet.

Het probleem van de corporate governance dat Nederland en de Angelsaksische landen kennen, moeten we hier dus vanuit een ander standpunt bekijken. Bij ons doen zich drie problemen voor.

Door ons systeem van referentiekapitalisme is er in de bestuursstructuur van onze vennootschappen een grote vervaging opgetreden tussen aandeelhouders, bestuurders en managers. Dat heeft een aantal gevolgen. Ten eerste is de professionalisering van onze ondernemingen trager van start gegaan dan in andere landen. Niet-familiale, professionele managers kunnen hier moeilijker verantwoordelijkheden opnemen dan in andere landen. Een tweede gevolg is dat de groei van de ondernemingen is afgeremd omdat de referentieaandeelhouders vaak schrik hebben voor risicodragend kapitaal. We doen minder vaak een beroep op extern neutraal kapitaal. Daarom is de ontwikkeling van de GIMV als neutrale verschaffer van risicokapitaal belangrijk voor onze Vlaamse economie. Onze garantieregeling komt daaraan tegemoet.

Een tweede specifiek probleem houdt verband met de cascaderstructuren. Het gaat vaak om een piramide van holdings. Hiervan zijn er een aantal extreme voorbeelden. Zo is de heer Frère erin geslaagd met de inbreng van relatief kleine bedragen de controle over grote ondernemingen en banken te verwerven. Deze cascaderstructuren zijn typisch voor België en Frankrijk, en veel minder voor Nederland en de Angelsaksische landen. Dergelijke structuren zorgen inderdaad voor problemen met het deugdelijk bestuur van vennootschappen. De controlerende groep neemt de volledige controle van de verschillende raden van bestuur op zich. Hierdoor komen de minderheidsaandeelhouders en de kleine beleggers in de kou te staan. De beurs reageert meestal negatief op deze ingewikkelde structuren en daardoor is er een sterke dequotering van de holdingmaatschappijen. Dat is typisch voor een economie waar de holding een belangrijke rol speelt.

De cascaderstructuur staat een behoorlijk bestuur dan ook ten zeerste in de weg. In de cascaderstructuur is het streven naar onafhankelijke bestuurders ontzettend belangrijk. We hebben dit ervaren met Tractebel. De onafhankelijke bestuurders moeten de belangen verdedigen van de minderheidsaandeelhouders en van de beleggers die via de beurs

participeren in het kapitaal. Door een onafhankelijk bestuur kan men controle uitoefenen op de kleine groep die de cascaderstructuur heeft opgezet.

Een derde probleem is dat we hier vaak te maken hebben met vrij onstabiele aandeelhoudersstructuren. Telkens het referentieaandeelhouderschap van een onderneming dreigt te veranderen of wanneer er onenigheid rijst tussen de referentieaandeelhouders, ontstaat er onzekerheid bij de directie over de te volgen koers. Dit is dan weer zeer negatief voor de betrokken onderneming en de economische ontwikkeling. Ik verwijs naar de onzekerheid die ontstond naar aanleiding van het aandeelhouderschap van de Generale Bank. De huidige discussie en de vraagtekens bij de BBL doen me daar ook aan denken, evenals de toestanden met VTM. Daar beschikt de directie en de raad van bestuur over een zekere autonomie om een strategische continuïteit te garanderen.

De discussie over corporate governance is voor Vlaanderen van groot belang. Betere bestuursstructuren kunnen ten eerste de professionalisering van onze bedrijven bevorderen ; ten tweede de stabiliteit bevorderen en op die manier meer zekerheid bieden over de langetermijnstrategie ; ten derde bijdragen tot het instandhouden van de beslissingscentra ; ten vierde de transparantie van onze complexe holdingstructuren vergroten ; en ten vijfde de buitenlandse institutionele beleggers aanmoedigen om te beleggen in Vlaamse beursgenoteerde bedrijven.

Uw tweede vraag handelt over algemene wettelijke verplichtingen. Ik weet dat dat niet onze bevoegdheid is maar ik wil er toch een en ander over zeggen. Moeten er algemene wettelijke verplichtingen komen ? Ik wil daar genuanceerd op antwoorden. Voor onze familiale bedrijven zou dat niet wenselijk zijn, voor de cascaderstructuren echter wel.

We moeten beseffen dat vele raden van bestuur in Vlaanderen niet functioneren zoals het hoort. Dat blijkt uit recent onderzoek. We hebben nochtans belang bij goed functionerende raden van bestuur. Werkgeversorganisaties zoals het VKW beschouwen dat als een zeer ernstige opdracht en voeren een grootse campagne om bedrijven te helpen om meer efficiënte raden van bestuur aan te stellen.

We hebben te weinig deskundige bestuurders en daarom heeft de Vlerickschool een opleiding voor bestuurders georganiseerd. De Vlaamse regering steunt dit initiatief. Op die manier kan men meer systematisch onderzoek verrichten naar de werking van de raden van bestuur, maar kan men boven-

Van Rompuy

dien bijscholing en vorming aanbieden. De professionaliteit van onze bedrijven groeit hierdoor. Een betere professionalisering betekent vaak ook een betere strategie, het gemakkelijker aantrekken van extern kapitaal en vooral een groei.

Ik pleit voor de familiale bedrijven dus niet voor wettelijke verplichtingen, maar wel voor meer inzicht en een betere vorming en scholing. Voor de cascadestructuren wil ik wettelijke initiatieven om transparanter structuren te krijgen, niet uitsluiten. Zo moet men niet langer met relatief kleine bedragen grote controles uitoefenen. We moeten van deze grote groepen eisen dat ze onafhankelijke bestuurders bij het beleid betrekken. Als deze grote maatschappijen zich internationaal ontwikkelen en als ze kunnen bewijzen dat ze een degelijk bestuur – een corporate governance – voeren, dan is dat een belangrijk kwaliteitskenmerk. Op toonaangevende buitenlandse beurzen worden trouwens strenge eisen gesteld aan het bestuur om de belangen van de minderheidsaandeelhouders te verdedigen. Dit zouden we ook hier moeten kunnen doen.

In de discussie rond Tractebel hebben we een rol gespeeld zonder daar wettelijk voor bevoegd te zijn. We hebben in de raad van bestuur en het strategisch comité van Tractebel een aantal onafhankelijke bestuurders laten aanduiden. Zowel in het strategisch comité als in de raad van bestuur zijn nu twee onafhankelijke bestuurders opgenomen. In het strategisch comité zijn er dat twee van de zeven. Het is evenwel te vroeg om dit te evalueren. De discussie hierover was echter zeer belangrijk. Er is op een aantal van onze bekommernissen ingegaan. Indien we over een wettelijk kader hadden beschikt, zou het veel gemakkelijker zijn geweest. We konden het debat mee animeren. Ook in de volgende jaren moeten we daar oog voor hebben.

Bij de privatisering van de GIMV hebben we gepoogd een aanzet te geven tot deugdelijk bestuur. We hebben onafhankelijke bestuurders laten benoemen. De referentieaandeelhouder, namelijk de overheid, werd hierbij niet betrokken. Hoe langer hoe meer zullen we moeten leren leven met een benoemingscomité dat op basis van vooraf uitgetekende profielen naar gekwalificeerde externe bestuurders zoekt. De Vlaamse overheid zal geen benoemingen meer doen.

Iets gelijkaardigs hebben we overigens bij de BRTN gedaan. Hier bestaat nu eveneens een nieu-

we taakverdeling tussen de aandeelhouder – namelijk de overheid –, de raad van bestuur die door het Vlaams Parlement is aangeduid en heel specifieke taken heeft, en de directie, die een grotere verantwoordelijkheid draagt. Ik ga niet in detail in op de discussies. Dat heb ik reeds gedaan naar aanleiding van een mondelinge vraag. Ik dank de heer Bogaert voor zijn interpellatie die me de kans geeft de ruimere structuur naar voren te brengen.

Het laatste punt ging over de heer Frère. Op de meeste buitenlandse beurzen is de autonomie van de bedrijven tegenover hun aandeelhouders veel groter dan in België. De heer Frère zou zich moeilijk kunnen verbeteren door zich helemaal uit België terug te trekken. Hij zou op de internationale beurzen met veel strengere reglementeringen worden geconfronteerd. Zijn dreiging is volgens mij niet meer dan bluf.

Tot daar dit uitvoerig antwoord inzake een problematiek waaraan de Vlaamse regering veel belang hecht.

De voorzitter : Naar aanleiding van de discussie over de werkgelegenheidsresolutie hebben we al meerdere facetten van deze problematiek aangesneden. Deze interessante discussie kan nog een vervolg hebben.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Ik dank de minister voor zijn uitvoerig en interessant antwoord. Ik heb de interpellatie als instrument aangegrepen – naar aanleiding van de oorspronkelijke actuele vraag – om het debat op gang te brengen en de minister de gelegenheid te geven zijn visie op het beleid toe te lichten. Niets belet ons om via een andere weg deze problematiek verder uit te diepen.

De vraag is of we een wettelijke regeling willen. De minister heeft er zeer genuanceerd op geantwoord en ik volg hem zeer ver in zijn redenering. Het antwoord is niet eenduidig ja of neen. Er zijn een aantal dingen die wettelijk moeten worden geregeld. Tegelijkertijd zijn de mentaliteit en het klimaat die we in Vlaanderen kunnen creëren minstens even belangrijk, en deze kunnen de aantrekkingskracht van onze bedrijven ten goede komen. Voor Vlaanderen is dit, los van de federale bevoegdheid, van essentieel belang. Het is evident dat we de minister volgen in zijn benadering van de specifieke ondernemingsstructuur in Vlaanderen. Het belang van de KMO's en de familiale bedrijven is groot. Daar moeten we oog voor hebben.

Bogaert

Ik heb het debat op gang willen brengen om een aantal mensen en instanties over deze materie aan het denken te zetten. Tot voor begin dit jaar kwam dit nauwelijks ter sprake. We moeten deze zaak niet afsluiten, maar in de commissie overleggen hoe we in de toekomst dit debat verder kunnen aanzwengelen.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : We moeten daar in de toekomst zeker oog voor hebben. Dit is belangrijk voor de groeikracht van onze economie. Misschien hebben we de voorbije maanden wel iets te veel alleen gefocust op de verlaging van de arbeidskosten. Er zijn inderdaad ook andere problemen die belangrijk zijn voor de economische groei.

Een discussie over corporate governance mag niet beperkt blijven tot enkele financiële experts. Ook binnen het VBO wordt over dit thema nagedacht. Tot nu toe wordt er echter nog te weinig rekening gehouden met de specifieke structuur van onze

KMO's en van onze economie in het algemeen. Onze inbreng is dan ook zeer belangrijk.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Ik heb daarnet één detail over het hoofd gezien. Mijnheer de minister, ik ben het met u eens dat het nog iets te vroeg is om de maatregelen als gevolg van de Tractebelzaak nu al te evalueren. Ik hoop natuurlijk wel dat dit te rechter tijd zal gebeuren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 12.07 uur.*

BIJLAGE

